

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Kort Begryp Des Levens Ende Der Devghden Vande Weerdighe Joanna van Randenraedt Geestelycke Dochter Onder de Bestieringhe der Societeyt Iesu

**Huysmans, Daniel
Nerrincq, François**

T'Antwerpen, 1690

V. Van haer vyftighste tot haer sestighste jaer.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38005

ghetraenen ende brandende begeerten om gedurighlyck, sonder afval, Godt aen te hanghen: ende socht vele, ja alle sielen als eenen Gheest in Godt te doen vlammen. Ick en wete niet wat al begeerten ick nu eenighe jaeren ghehadt hebbe. Ick ghevoelde mijn siele als uytghereckt ghelyck een perkement, waer in ick geerne soude uytgedrukt hebben, dat ick Godt beminne. Och! dat ick alle menschen in de liefde Godts konde ontsteken, ende maecken dat sy alle eenen geest met hem worden! Ick was van alle dinghen afghescheyden, ende leefde in mijnen Beminden alleen, op eene maniere, die ick moet, ende niet en kan te kennen gheven. Het zijn afgronden. Ick en wete anders niet te seggen, als dat mijne siele, met Godt als doorgoten, hem ganschelyck aenhongh: ende dat mijnen Bruydegom, my soo toesprack: Ick sal in u, ende met u bidden. Ick ghevoelde my dan in hem, ende met hem soo vereenicht, dat herte en siele tusschen ons, eene ende de selve saecke scheen te wesen. Met een voort, ick hebbe op de aerde als in eenen Hemel gheveest.

V. CAPITTEL.

Van haer vyftighste tot haer sestigste jaer.

OM het vyftighste jaer wel te beginnen, hadde sy langhen tijdt aenghehouden met Godt te bidden, ende dry saecken van hem te versoeken: te weten de bekeeringhe van 50. onghelooovige; de rechtveerdigh-maeckinghe van 50. sondaers; ende de verlossinghe van 50. sielen des Vaghevijs. Om door de eerste sijne kennisse; door de tweede sijne achtbaerheyt; ende door de derde sijne liefde te vervoorderen.

Om dit te verkrijghen gaf sy aen de Armen, a

N

wa

wat sy gheven konde : Niet anders behoudende, als het ghene noodigh was, om vijf missen van dancksegghinghe op haeren verjaerdagh te laeten doen, ende twee arme vrouwkens aen haer tafel te toeven, tusschen de welcke sy sat, om hun te dienen.

Hier mede besigh sijnde, verweckte sy haer selven om nu te langhen lesten eens voor goet Godts dienst te beginnen, al of sy dat noyt te vooren gedaen en hadde.

Den helschen vyant dese vierigheyt benijdende, socht haer op verscheyde manieren te vervaren, ende van haer Heyligh voornemen af te trecken. Maer sy heeft alle dese stooringsen kloeckelijck overwonnen: in dese bevechtingen haeren toevlucht nemende tot den Arts-Enghel Michael, ende tot spot des duyvels den naem van desen Enghel vertaelende met dese woorden, *Wie is'er ghelyck Godt?*

Sy was seer toe-ghedacn tot alle de Enghelen maer namentlijck tot haeren Enghel-bewaerder, vanden welken sy meermaels op wonderlijcke manieren gheholpen is.

Sy en hiel niet op van bidden, ende haer lichaem te kastijden, om van Godt de saligheyt van haeren Broeder te verkrijghen, die sijn leven noch niet aen en stelde, ghelijck sy wel wenschte: ende knielende inde Kercke der Societeyt Jesu, geraeckte sy in een wonderghebedt. Want sy van Godt als met geweld sijn eeuwich welvaeren versocht: oock wilstende borghe blijven voor alle sijne misdaden. Waer op sy eene toespraecke kreegh vanden Heere, dat haeren wille met Godts wille moest vereenight wesen: ende dat sy moest te vrede zijn, al waer't dat haeren Broeder om sijn onbedacht leven verloren gonck. Sy antwoorde, dat se hier in gheen en anderen

deren wille en hadde, als den wille Godts: maer dat sy nochtans moest roepen, ghelijck sy dede, *Ghenaede, ghenade, Bermhertigheydt, bermhertigheyt,* Met dese woorden oock haer handt uytstekende naer den Hemel, om de Goddelijcke genaede te verwerven. Wanneer sy als een handt vande Goddelijcke bermhertigheyt ghevoelde, die haer toegereijckt wiert: ende die haere siele vervult heeft met goede hope van sijne saligheydt.

Als sy van dit ghebedt naer huys keerde, wierdt haer ghebootschapt dat haeren Broeder seer kranck was, daer hy nochtans kortst te vooren geene siecke en hadde. Spoedelijck by hem komende, vondt sy hem by sijn verstant: maer soo ghestelt, als of hy dadelijck sijnen gheest soude gheven. Sy dede terstont eenen Biecht-vader roepen, terwijlen dat sy hem tot een oprecht leetwesen over sijn sonden verweckte, uytghelesen redenen by brenghende, om de liefde Godts in sijn gemoedt t'ontsteken. Als den Biecht-vader ghekomen was, greep den siecken, die nu niet spreken en konde, de handt vanden Pater, met de selve kloppende op sijne borst, tot teeken van leetwesen over sijn misdaden: ende hier op d'Absolutie ontfangen hebbende, is hy van dese werelt ghescheyden.

Het diende eenighsins tot haeren troost, dat hy leetwefich, ende vanden Priester vergiffenisse sijn-der sonden ontfanghen hebbende, ghestorven was: ende desen troost vermeerderde, als wanneer sy hoorde, dat hy daeghs te vooren heel treurigh Misse hoorende, oock groot leetwesen over sijn sonden ghetoont, ende aen sijn vrienden gheseyt hadde, dat hy voortaan sijn leven anders gonck aenstellen, ende sich begheven om eene goede biechte te spre-

ken: ende naer huys komende alles aen den Armen ghegheven hadde, dat hem ter handt was, om aldus sich tot behoerlijcke versoeninge met sijnen Schep- per te bereyden. Maer nochtans en was sy niet gan- schelijck buyten vreesse: wetende dat hy Godt niet weynigh vergramt en hadde. Ende al was 't dat hy haer soo veel lijden aenghedaen, ende sy schier alle haere middelen voor hem ten besten ghegeven had- de, ende door hem by na als Job op den mest-hoop ghestelt was; even wel en liet sy, noch by daghen, noch by nachten, voor sijn siele te bidden: ja wiert door sijn ondanckbaerheydt aengepraemt, om hem vierigher te beminnen ende te helpen.

Knielende voor het Heyligh Sacrament des Au- taers, korts na sijn doodt, sprack sy eens tot *Chri- stus*, ende seyde, dat sy hertelijck alles vergaf dat haeren Broeder teghen haer misdien hadde. Waer op sy uyt het Hoogh-weerdigh Sacrament ontfonck dese toe-sprake: *Zijt ghy soo goet dat ghy vergeeft al- len u langhdurigh verdriet, beschaemtheit, schande, en- de schaede, die ghy door uwen Broeder gheleden hebt: hoedanigh meynt ghy dat ick ben? Meet uwe goetheyt met mijne goetheyt: ende siet waer de meeste is.* Dese woor- den brochten haer tot groote ruste: ende sy besloot daer uyt, dat-se groote reden hadde om door d'on- eyndelijke goetheyt Godts, sijn saligheyt te ver- hopen: ende te betrouwen dat hy behouden was.

Sy en wilde gheenfinstoe-laeten dat de vyf wee- sen, die haeren Broeder achter ghelaten hadde, van iemand anders soudent op-ghevoedt, ende besorght worden, als van haer: al-hoe-wel dat de middelen tot hun noodigh onderhoudt seer weynigh waeren, ende sy hier door ghenootfaeckt wiert haer eygen goederen te besteden, die nu seer verkleynt waren.

Ende

Ende't was haer een groot misnoeghen, datse noch eyghen goederen hadde: daerom verfocht sy vanden Biecht-vader den oorlof om alles, wat sy noch besat, aen dese weesen over te maecken: wenshende alleenlijck met broot ende water getoest te worden, ende verhopende dat haren Beminden, die de Lelien des Landts opvoedt, haer niet en soude verlaten. Maer den Biecht-vader en vont dit geensins gheraedigh: denckende dat het niet alleenlijck voor IOANNA, maer oock voor de kinderen nuttiger was, dat sy de goederen, die sy noch besat, soude blijven besitten, ende ten tijde van haer leven dese weesen helpende met de enckele bladinghe, de selve soude erfghenaem maecken naer hare doot. Gemerckt dan dat sy desen oorlof niet verkrijghen en konde, heeft sy sich als Rent-meesterse van hare eyghen goederen ghestelt, ende die besteet tot onderhout van de weesen.

Aengaende dese kinderen, wist sy alles soo wel te belegghen, dat'er niet en ontbrack. Sy verheughde sich, dat-se met soo vele tijdelijcke sorghen niet bekommert en was, als te vooren: ende sich tot geestelijcke ende Hemelsche saecken konde begeven, daer sy soo lanck naer ghewenscht hadde. Sy gevoelde sich nu dickwils als vliegende, ende verheven boven de aerde, door de vierighe genegentheden, ende brandende liefde tot Godt: als of het lichaem haer ten minsten niet en beswaerde. Waer van sy schrijft dese woorden. *Het schijnt, dat'et de Goddelijcke Majesteit somtijds ghelieft, aen sijne scepselfijenseen druppelken te laeten praeven, vande gaven, die de verrijssnisse van het lichaem sal mede brenghen.*

Hoe sy hoogher vloogh naer den Hemel, hoe sy meer afkeer hadde van alle tijdelijcke besittinghen.

Soo dat sy niet te vreden en was, met den oorlof te verfoecken van iet te ghebruycken, 't gene sy altyt ghedaen heeft: maer sy versocht van haeren Biecht-vader, als een aelmoesse, als wanneer sy haere tijdelijcke middelen moest gebruycken. By exempel was sy in noodt van broodt, sy vraeghde vanden Biecht-vader een aelmoesse van eenighe stuyvers, om broot te koopen: ende den Biecht-vader antwoorde tot haere voldoeninghe, dat sy soo veel soude nemen van het ghene Godt haer in bewaernisse ghegheven hadde.

Door de kranckheden van haer lichaem, en konde sy soo veel niet knielende bidden ghelijck sy gewoon was. Sy ondersocht dan op wat ure, ende hoe langh, dat alle soorten van Religieusen, sich begaven tot het ghebedt: ende bevindende dat op elcke ure, soo vanden nacht, als vanden dagh, eenighe besigh waeren met eenpaerlijck Godt te loven; soo was sy besorght om op ider ure vande vier-entwintigh, sich uytdruckelijck te vereenighen met de ghebeden van eenighe Religieusen; om aldus haere weynighe ende slechte ghebeden, ghelijck sy schrijft, aen Godt aenghenaem te maecten. Soo kleyn ghevoelen hadde sy van haer selven; ende soo groot van andere.

In dese swacke gesteltenisse des lichaems, ende onbequaemigheyt tot haere voorighe oeffeningen liet sy sich voorstaen dat het enckel luyerdye was, meerder ghemack aen haer lichaem aen te doen als sy voor desen ghewoon was; ende sy beschuldighde sich gheduerigh over haere luyerdye. Sy versocht oock van Godt de sterckte om haer voorgaende oeffeninghen te hernemen; ende sy verkreegh hier toe vanden Hemel meerdere krachten; als

als de nature haer konde gheven;

Ghemerckt sy al om voor eene heylighe gehouden wierdt: nam ieder een tot haer sijnen toevlucht in alle gheestelijcke beraedinghen. Ende niemant en wierdt van haer verstootten: want sy niet soo seer en socht, als tot Godt te trecken al wat sy konde, soo met woorden, als met brieven. Uyt haeren mondt was de liefde te hooren: ende in hare brieven was de liefde te lesen. Want de liefde soo diep in haer herte gheplant was, datse haer niet spenen en konde, van somwijlen uyt te bersten in traenen, ende sich te beklaeghen, datse soo langh in dit leven ghehouden wierdt, ende met haeren Bruydegom niet ten vollen vereenight en was.

Den Biecht-vader vraeghde haer eens, hoe dat het quam; datse haer niet meer en maetighde in de oeffeninghen van haeren gheest: ende sy antwoorde, datse haere ghesteltenisse hier in niet beteren konde te kennen gheven, als met de ghelijckenisse van een bombe: die soo haest als sy vier vat, niet en kan wederstaen, maer met een onbedwinghelijk ghewelt in stucken springhr. Want datse soo gheweldigh vervoert wierdt, als Godt haer met dese liefde ontstack, datse wel roepen, springhen, ja vlieghe soude, sonder sich te kunnen wederhouden. *Het herte, schrijft sy, is om te scheuren, de siele die smilt, ende voort als vernielt door liefde.*

Waerender eenighe die sich tot den gheestelijken staedt wilden begeven (twas haer ghelijck wat maniere van leven dat het was, als sy maer oprechtelijck Godt voor ooghen hadden) sy maecte haer werck van met dese persoonon te spreken, ende de liefde Godts in dese sielen t'ontsteken. Sy en bestede haere tijdt noyt liever, als met soodanighe
men-

menschen: om die tot de volmaecktheydt van 't voorghenomen leven te voorderen.

Haer twee Neven door haere goede bestieringhe, over eenighe jaeren Religieusen gheworden zijnde, wierden Priesters in't jaer 1669. met onuytsprekelijcke vreught van JOANNA: te meer: om dat den derden oock sin hadde vande Weereldt te verlaten, ghelijck hy korts hier naer ghedaen heeft. Sy bekostighde alles wat aen haere Neven noodigh was: soo datse inder daet tot groote armoede quam. Maer sy was seer ghewilligh om haere middelen in dese wercken te besteden: want sy voor hadde eerst haers Broeders kinders te helpen, ende met het overblijvende de reste van sijn schulden te voldoen.

Hier nae is sy in een Clooster gaen wonen, dat *Godts-vveerdt* ghenoemt wordt: Godt bedankende van dese goede gheleghenthey, om hem aldaer in stilte te kunnen dienen. Latende sich voorstaen dat tot noch toe dien schoonen tijdt, die sy van Godt verkreghen hadde, seer onnuttelijck versuymt was, want het kleyn ghevoelen datse altijd van haer selven ghehadt heeft, en is niet te beschrijven.

Dese goede Religieusen waeren, met JOANNA seer wel ghedient, om haer gheestelijcke t'samen-spraecken, die aen een ieder troostich waeren, ende seer wel bevielen. Ieder een was begeerigh om van haer onderwesen te worden: 't welck sy geerne dede, maer nochtans altijd met vreesse, datmen eenighe achtighe van haeren persoon soude scheppen, die alle achtbaerheyt, volghens haer oordeel, onweerdigh was.

Sy wierdt oock naer andere, by en verre gheleghen

ghen Vrouwe Cloosters ontboden, als vande Teresianen tot Loven, Aelst, ende andere, namentlijk om de Novitien in't geestelijk leven t'onderichten: ende inde selve 't vier der Goddelijke liefde t'ontsteken: waer toe sy seer gewilligh was, wenschende aen een ieder, namentlijk aende jonghe spruyten een anghel-roede te wesen, om de sielen tot Godts liefde te trecken.

Soo dickwils als sy naer Brabandt moest reysen, reysde sy te samen naer Brussel, om aldaer met besondere innigheydt het Hoogh-weerdighste Sacrament van Mirakel, als een ooghblijckelijke bevestinghe van ons heyligh Gheloof, t'aenbidden: van welke plaetse sy qualijck en konde afscheyden. Sy heeft my meermael gheseyt, dat haer geen en wegh oft moeyelijckheyten verdroot, geen en arbeyt en mishaghde, om voor dat Alder-heylighste Sacrament oock een quartier uers te moghen bidden. Sy pleegh het selve, niet alleenlijk te Brussel, maer oock van andere plaetsen, met'er herte te groeten: ende was besorght om daer van altijd een beeldeken by haer te hebben, om de memorie van dit Mysterie daeghelijcks te ververschen. Sy hiel sich voor geluckigh, inde stadt van Brussel gheboren te wesen, alwaer dit Sacrament soo Godts-dienstelijk geeert ende aenbeden wordt. Sy wenschte dat haer herte voor dit Sacrament hadde konnen branden, als eene lampe: ende door het vier der liefde verteert te worden, ghelijck aldaer de wiecke ende olie der lampen verteert wordt.

In dese Jaeren is voorghevallen den grouwelijken brandt vande stadt Ruremonde, den welken met andere Kercken en Kloosters, oock de

O

Kerc-

Kercke ende het Collegie der Societeyt Jesu verflonden heeft : soo dat de Paters der Societeyt, van wooninghe berooft zijnde : naer andere Steden versonden, en seer luttel in getal te Ruremonde verbleven zijn. Door dit ongheval is 't gheschiet, dat JOANNA op dese jaeren weynighe rekeninghe der consciencie by geschrift ghegeven heeft.

VI. CAPITTEL.

Van haer sestigste tot haer seventighste jaer.

GHelijck sy haeren meesten, ende ghestaedighsten toevlucht hadde tot het Hooghweerdigste Sacrament des Autaers, soo verstant sy uyt het selve Sacrament, dat Godt haer tot een gheduerighe offerhande aen-nam : waer in sy haer soo grootelijcks verheughde, dat het haer onmoghelijk scheen, voortaan eenighe droefheydt te kunnen scheppen, dan alleenlijck uyt de fonde.

In 't Klooster, daer sy woonde, was cene siecke die seer moeyelijck was aen haer selven, ende niet min aen andere : ende terwijlen dese, in die pijnlijcke quaelen, eenighe verlichtinghe ghevoelde, verhopte een ieder haere voordere ghesontheydt. Maer JOANNA, die van Godt verstaen hadde, datse den selven dagh soude sterven, ende aen andere dat verklaerde, droegh groote sorghe dat haer gheene Gheestelijke middelen tot de doot ontbreken en souden. Dit wierdt soo langh van de andere onnoedigh gheoordeelt, tot datse saghen dat de voor-

segghin-